

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๕๐๕.๔/๔๓๖๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง แลกเปลี่ยนความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมาย และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงอาเซียน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ
๒. ร่างแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมาย และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงอาเซียน จำนวน ๑ ชุด
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๒/๔๕๙ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง แลกเปลี่ยนความร่วมมือของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมาย และเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงอาเซียน (Joint ASEAN - SEAFDEC Declaration on Regional Cooperation for Combating IUU Fishing and Enhancing the Competitiveness of ASEAN Fish and Fisheries Products) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่กำหนดให้ต้องเสนอเรื่องนี้ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ ประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค จำนวน ๑๑ ประเทศ ได้แก่ เนการาบรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ประเทศมาเลเซีย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ได้รับรองข้อมติและแผนปฏิบัติการเรื่องการจัดการประมงอย่างยั่งยืนเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของภูมิภาคอาเซียน จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (Resolution and Plan of Action on Sustainable Fisheries for Food Security Towards 2020) ซึ่งถือเป็นกรอบนโยบายการพัฒนาการประมงในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในภูมิภาค ในปัจจุบันสถานการณ์ประมงในระดับโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปและมีประเด็นใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งประเทศสมาชิกจำเป็นต้องมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด

เช่น...

เช่น มาตรการของประเทศนำเข้าทั้งภายในและภายนอกภูมิภาคในเรื่องการต่อต้านการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม และเพื่อให้มีความมั่นใจว่าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์มาจากการทำประมงอย่างรับผิดชอบ ซึ่งความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคมีความจำเป็นเพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อสร้างความเข้มแข็งในการแข่งขันทางการค้าสินค้าประมงในตลาดภูมิภาคและในตลาดสากล

ปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated fishing : IUU fishing) ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาประเทศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้มีการปรับกลยุทธ์การทำประมงให้ได้รับการยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผู้นำเข้า รวมถึงได้เพิ่มมาตรการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อปราบปรามการประมง IUU อย่างไรก็ตาม ความรุนแรงของปัญหาการทำประมง IUU ยังส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมประมงของภูมิภาคอีกด้วย ประเทศสมาชิกจึงควรเพิ่มความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการต่อต้านการประมง IUU อีกทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำประมงอย่างยั่งยืนและสร้างมาตรฐานของการค้าสินค้าสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมประมงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของมาตรการต่อต้านการประมง IUU เป็นอย่างมาก ซึ่งหลังจากการดำเนินการของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค ตามข้อมติและแผนปฏิบัติการเรื่องการจัดการประมงอย่างยั่งยืนเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของภูมิภาคอาเซียนจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นเวลา ๕ ปี เห็นว่าถึงเวลาที่สมควรให้มีการประชุมหารือในระหว่างผู้นำระดับสูงของหน่วยงานที่ดูแลด้านการประมงของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค จำนวน ๑๑ ประเทศ เพื่อให้เกิดการนำนโยบายซึ่งกำหนดตามข้อมติและแผนปฏิบัติการเรื่องการจัดการประมงอย่างยั่งยืนเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของภูมิภาคอาเซียนจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมของประเทศสมาชิกฯ และองค์การที่เกี่ยวข้อง เพื่อทบทวนประเด็นใหม่ที่เกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการพัฒนาการประมงและการค้าสินค้าประมงในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งกำหนดมาตรการรองรับโดยเฉพาะการสร้างความร่วมมือในภูมิภาค โดยให้การยอมรับในการดำเนินการร่วมกันต่อประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นต่อไป

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงจึงได้กำหนดจัดการประชุมหารือระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของหน่วยงานที่ดูแลด้านการประมงของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค โดยใช้ชื่อการประชุมว่า “High Level Consultation on Regional Cooperation in Sustainable Fisheries Development Towards the ASEAN Economic Community : Combating IUU Fishing and Enhancing the Competitiveness of ASEAN Fish and Fisheries Products โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีการประกาศแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีฟเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงของอาเซียน (Joint ASEAN-SEAFDEC Declaration on Regional Cooperation for Combating IUU Fishing and Enhancing the Competitiveness of ASEAN Fish and Fisheries Products) ทั้งนี้ แถลงการณ์ร่วมดังกล่าวจะก่อให้เกิดการสนับสนุนนโยบายและความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศสมาชิกในเรื่องการพัฒนาการประมงไปสู่ความยั่งยืน และจะเป็นกรอบการดำเนินงานที่กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทั้งของประเทศสมาชิก และองค์การต่าง ๆ จะคงสนับสนุนความร่วมมือในด้านนี้ต่อไปภายใต้การรวมตัวของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน - ซีฟเดคดังกล่าว เป็นร่างแถลงการณ์ในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Joint Declaration) และเป็นการประกาศเจตนารมณ์กำหนดของประเทศสมาชิกอาเซียน - ซีฟเดคในการป้องกัน ยับยั้งและจัดการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันทางการค้าสินค้าประมง อันจะนำไปสู่การกำหนดนโยบายและการปฏิบัติของประเทศสมาชิก ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ตามนัยมาตรา ๔ (๗) เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันกับรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การประชุมระหว่างประเทศ “High Level Consultation on Regional Cooperation in Sustainable Fisheries Development Towards the ASEAN Economic Community : Combating IUU Fishing and Enhancing the Competitiveness of ASEAN Fish and Fisheries Products” ในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้มีการแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน - ซีฟเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงของอาเซียน มีความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาก่อนการประชุมดังกล่าว เพื่อให้เจ้าหน้าที่อาวุโสของไทยสามารถร่วมแถลงการณ์และเสนอความเห็นต่อที่ประชุมได้

๔.สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

๔.๑ ร่างแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน - ซีฟเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงของอาเซียนนี้ ได้ผ่านการพิจารณาและหารือในเวทีระดับเทคนิคและระดับบริหารของอาเซียนและซีฟเดค ซึ่งมีผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมการพิจารณาและประชุมหารือด้วย โดยร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกในการประชุมคณะมนตรีซีฟเดค ครั้งที่ ๔๘ ระหว่างวันที่ ๔ - ๘ เมษายน ๒๕๕๙ และคณะทำงานประมงอาเซียน ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ แล้ว

๔.๒ เนื่องจากจุดมุ่งหมายของการจัดการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส และการประกาศแถลงการณ์ร่วมฯ ในครั้งนี้ เป็นการเน้นย้ำเจตนารมณ์เพื่อให้เกิดการนำนโยบายซึ่งกำหนดตามข้อมติและแผนปฏิบัติการเรื่องการจัดการประมงอย่างยั่งยืนเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของภูมิภาคอาเซียนจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงเป็นการประกาศเจตนารมณ์ในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ของประเทศสมาชิกอาเซียน - ซีฟเดค โดยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะเจ้าหน้าที่อาวุโสของรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้ จะเป็นผู้เข้าร่วมการประชุมฯ และร่วมประกาศแถลงการณ์ดังกล่าว

๔.๓ ร่างแถลงการณ์ร่วมฯ เป็นการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันของประเทศสมาชิกฯ โดยไม่กระทบต่ออธิปไตย สิทธิ ภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบของ ประเทศสมาชิกอาเซียน - ซีฟเดค ภายใต้กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้า สัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงอาเซียน โดยเสริมสร้างความเข้มแข็งในระบบการตรวจสอบ ควบคุม และเฝ้าระวัง ภายใต้กฎหมายและกฎระเบียบภายในประเทศ ในการต่อต้านการทำประมง IUU เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระดับชาติที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างการตรวจสอบย้อนกลับสินค้าประมงที่มาจาก การจับและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ บริหารจัดการศักยภาพการทำประมงเพื่อสร้างความสมดุลของการลงแรงประมง

ส่งเสริมการดำเนินการตามมาตรการรัฐเจ้าของท่า เสริมสร้างความร่วมมือระดับภูมิภาคในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงข้ามพรมแดนในการต่อต้านการทำประมง IUU ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัยของสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงอาเซียน การจัดการปัญหาแรงงานภาคการประมง และเสริมสร้างการประสานงานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและองค์การบริหารจัดการประมงระดับภูมิภาคที่เกี่ยวข้องในการต่อต้านการทำประมง IUU รายละเอียดของร่างแถลงการณ์ร่วมฯ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้มีหนังสือถึงกระทรวงการต่างประเทศ กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย ขอให้พิจารณาร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ในประเด็นมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗ และมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมของคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกรมสนธิสัญญาและกฎหมายได้พิจารณาแล้วเห็นว่าร่างแถลงการณ์ร่วมดังกล่าวไม่มีการลงนาม จึงไม่เป็นการจัดทำสนธิสัญญาภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องในเชิงนโยบาย โดยเฉพาะในการปราบปราม IUU ซึ่งเกี่ยวข้องกับภารกิจของหลายหน่วยงาน ดังนั้น กรมประมงในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่องจึงควรพิจารณานำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๕.๑ ให้ความเห็นชอบในร่างแถลงการณ์ร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียน – ซีพีเดค ด้านความร่วมมือในภูมิภาค เพื่อการต่อต้านการประมงผิดกฎหมายและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสัตว์น้ำและสินค้าประมงของอาเซียน (Joint ASEAN-SEAFDEC Declaration on Regional Cooperation for Combating IUU Fishing and Enhancing the Competitiveness of ASEAN Fish and Fisheries Products)

๕.๒ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างแถลงการณ์ร่วมฯ ในส่วนที่มีใช้สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ต่อประเทศไทย ขอให้เป็นดุลยพินิจของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้พิจารณา โดยไม่ต้องนำกลับไปเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาใหม่จนสิ้นสุดการประชุมในวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ณ กรุงเทพฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

กองประมงต่างประเทศ

โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๖๒ ๐๕๒๙